

źródło: Gazeta Wyborcza, Gospodarka Warmii i Mazur, 28.07.2010 r.

Jak dochodzić roszczeń w pozwie zbiorowym?

W ubiegłym tygodniu weszła w życie ustawa o dochodzeniu roszczeń w postępowaniu grupowym. Kto, na jakiej zasadzie i kiedy może skorzystać z tego przepisu?

Marta Trawczyńska, adwokat z olsztyńskiej kancelarii Gajewski Trawczyńska Szewczyk

Ustawa pomaga grupie co najmniej 10 osób dochodzić wspólnie roszczeń jednego rodzaju, opartych na tej samej lub takiej samej podstawie faktycznej. Górny limit liczby osób, które mogą wspólnie wnieść pozew zbiorowy, nie został określony. Nowy przepis pozwala na dochodzenie roszczeń konsumenckich z tytułu odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny oraz z tytułu czynów niedozwolonych, wyjątkiem roszczeń o ochronę dóbr osobistych.

Pozwów zbiorowych szczególnie obawiają się deweloperzy, banki, towarzystwa ubezpieczeniowe czy biura podróży. To właśnie w tych branżach, w umowach zawieranych z klientami, najczęściej pojawiają się tzw. niedozwolone klauzule umowne, które – jeśli spowodowały u konsumenta szkodę – mogą być podstawą pozwu zbiorowego. Przykładowo, jeśli konsument kupując mieszkanie zawarł umowę, w której deweloper zastrzegł sobie możliwość żądania dopłaty na wypadek wzrostu ceny materiałów budowlanych, postanowienie takie stanowi niedozwoloną klauzulę. Jeśli konsument na tej podstawie uiścił dopłatę i znajdzie co najmniej 9 sąsiadów, którzy również zawarli takie umowy i zapłacili deweloperowi dodatkowe koszty, mogą razem dochodzić ich zwrotu we wspólnym pozwie.

Zaletą pozwu zbiorowego są znacznie niższe koszty postępowania sądowego. Zasadą jest, że osoba składająca pozew do sądu obowiązana jest uiścić opłatę w wysokości 5 proc. dochodzonego roszczenia. Natomiast w przypadku pozwu zbiorowego opłata wynosi jedynie 2 proc. wartości przedmiotu sporu, nie mniej niż 30 zł i nie więcej niż 100 tys. zł oraz rozkłada się na wszystkich członków grupy. Również zaangażowanie w sprawę w tym przypadku nie musi być zbyt wielkie, gdyż ustawa przewiduje obowiązek reprezentowania

grupy przez adwokata lub radcę prawnego, który uczestniczy w rozprawach i sporządza wszelkie pisma procesowe.